

Σχέδιο Νόμου ΥΠΑΙΘΑ «Ιδιωτικά ΑΕΙ»
Παρέμβαση Π.Ο.ΕΤΕΠ ΑΕΙ στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων Βουλής (29/2/2024)

VIDEO (βλέπε: 1h.54m.40s)

<https://www.hellenicparliament.gr/userfiles/media/synedriaseis/epitropes-morfotikon-20240229.mp4>

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,
Αξιότιμα μέλη του Κοινοβουλίου,

Η Πανελλαδική Ομοσπονδία Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού των ΑΕΙ ευχαριστούμε για την δυνατότητα να εκφράσουμε ενώπιον σας τις απόψεις μας για το επίμαχο νομοσχέδιο.

Ας δούμε περιληπτικά «ποια είναι η κατάσταση που βιώνουμε στο σημερινό Πανεπιστήμιο»

Αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι το ελληνικό Πανεπιστήμιο μαστίζεται από ασφυκτική δημόσια υποχρηματοδότηση και έντονη υποστελέχωση που έχουν επιδεινωθεί σημαντικά την τελευταία δεκαπενταετία, όπως μαρτυρούν και τα επίσημα στοιχεία των πανεπιστημίων.

Οι εργαζόμενοι και οι φοιτητές βιώνουμε τα αποτελέσματα καθημερινά σε κτίρια και περιβάλλοντες χώρους χωρίς συστηματική και ουσιαστική συντήρηση, συχνά χωρίς θέρμανση και ψύξη, με υποδομές που πολλές φορές υπολειπούνται, με ανεπαρκή εξοπλισμό για εκπαίδευση και έρευνα, συχνά χωρίς ανταλλακτικά και αναλώσιμα. Οι φοιτητικές εστίες είναι ανεπαρκείς και εγκαταλελειμμένες με άθλιες συνθήκες διαμονής, ενώ η σίτιση εξασφαλίζει μόνο την επιβίωση και όχι την αξιοπρεπή διατροφή.

Η υποστελέχωση είναι πολύ έντονη. Ειδικά, στον εργαστηριακό κλάδο μας έχει υποδιπλασιαστεί το πλήθος των μελών, όντας πολλά Τμήματα με ελάχιστα ή χωρίς μέλη ΕΤΕΠ!

Στην προσπάθεια να «μπαλωθούν» οι μεγάλες πάγιες και διαρκείς ανάγκες προσωπικού, τα πανεπιστήμια καταφεύγουν συστηματικά στη σύναψη επαναλαμβανόμενων ελαστικών συμβάσεων εργασίας κάθε μορφής και εργολαβιών. Μάλιστα, αποτελεί συνήθη πρακτική η άμισθη παροχή υπηρεσιών από συνεργάτες, υποψήφιους διδάκτορες και φοιτητές, μεταπτυχιακούς ή και προπτυχιακούς, με πρόσχημα την εκπαίδευση αυτών ή αντί διδάκτρων. Εσχάτως δε, επιλέγεται η εύκολη λύση της συγχώνευσης μαθημάτων, της κατάργησης εργαστηριακών μαθημάτων και της άσκησης σε πολυπληθείς ομάδες φοιτητών. Προφανώς, όλα αυτά υποβαθμίζουν το εκπαιδευτικό έργο!

Στο έδαφος της κρατικής υποχρηματοδότησης και με κίνητρα για πρόσθετες προσωπικές απολαβές, έχει οδηγηθεί το Πανεπιστήμιο στην αναζήτηση ποικιλίας «ιδίων» πόρων, όπως ίδρυση μεταπτυχιακών και ξενόγλωσσων προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών με δίδακτρα, εμπορικές δραστηριότητες, κ.ά., με πρόσχημα την εξωστρέφεια, μετατρέποντας το εκπαιδευτικό ίδρυμα σε πολύμορφη επιχειρηματική μονάδα.

Σχετικά με τα δημοκρατικά δικαιώματα, όλες οι Κατηγορίες Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΤΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΕΠ), δηλαδή εκτός της Κατηγορίας ΔΕΠ, έχουμε στερηθεί το «δικαίωμα εκλέγειν» τα Όργανα Διοίκησης του Πανεπιστημίου και των μονάδων του, τη στιγμή που τα πανεπιστήμια θεωρούνται νησίδες δημοκρατίας, αυτοδιοίκησης και ελεύθερης έκφρασης!

Στον αντίποδα, παρά τα πολλά προβλήματα, τα ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια κατακτούν υψηλές διεθνείς κατατάξεις!

Τι εισάγει το νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας;

ΣΤΟ ΜΕΡΟΣ Γ' με τίτλο «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ»

Άρθρο 58 Εγγραφή αλλοδαπών-αλλογενών στα ελληνόγλωσσα προγράμματα σπουδών των ΑΕΙ της ημεδαπής – Προσθήκη άρθρου 70^Α στον Ν.4957/2022

Με την εγγραφή αλλοδαπών-αλλογενών με δίδακτρα, εισάγονται δίδακτρα και στα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών και καταργείται ο ενιαίος τρόπος εισαγωγής στα πανεπιστήμια. Δημιουργούνται φοιτητές δύο ταχυτήτων, προετοιμάζοντας την γενικευμένη καθιέρωση τελών-διδάκτρων στο Δημόσιο Πανεπιστήμιο.

Μάλιστα, μεταξύ των κριτηρίων χρηματοδότησης περιλαμβάνεται «η διεθνοποίηση, η οποία αξιολογείται με βάση τον αριθμό των αλλοδαπών φοιτητών σε αναλογία με τον συνολικό αριθμό εγγεγραμμένων φοιτητών» (άρθρο 93).

Άρθρα 92, 93 Κατανομή της δημόσιας επιχορήγησης στα ΑΕΙ

Προτάσσεται ο οικονομικός ανταγωνισμός των Πανεπιστημίων, μειώνοντας το ποσοστό της κρατικής δαπάνης (70% από 80%) που κατανέμεται σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια εξόδων, δηλαδή πλήθος φοιτητών, διάρκεια σπουδών, εκτιμώμενο κόστος σπουδών ανά φοιτητή, μέγεθος και διασπορά ιδρύματος. Αντί τα ακαδημαϊκά επιτεύγματα ενός Ιδρύματος να απολαμβάνουν πρόσθετη χρηματοδότηση, αντίθετα μειώνουν τη χρηματοδότηση άλλων Ιδρυμάτων. Προφανώς, μπάνουν πρόσθετα εμπόδια πρόσβασης στις πενιχρές δημόσιες δαπάνες.

Άρθρα 45 παρ.5, 46 παρ.3, και 48 Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων Συγκλήτου στον Πρύτανη, Κοσμητείας στον Κοσμήτορα και Συνέλευσης στον Πρόεδρο Τμήματος

Το δημόσιο πανεπιστήμιο γίνεται ακόμη πιο αντιδημοκρατικό παραχωρώντας κρίσιμες αρμοδιότητες του Συλλογικού Οργάνου Διοίκησης στο αντίστοιχο μονοπρόσωπο όργανο, χωρίς δυνατότητα ενημέρωσης, συμμετοχής και συλλογικής απόφασης από την ακαδημαϊκή κοινότητα.

Άρθρο 75 Προγραμματισμός προσλήψεων μελών ΔΕΠ

Παρά την έντονη υποστελέχωση των Πανεπιστημίων και τη διαρκή αποχώρηση προσωπικού, περιγράφεται μία ελάχιστη αναπλήρωση μελλοντικών αποχωρήσεων μελών ΔΕΠ, ενώ δεν γίνεται καμία ρύθμιση για την αναπλήρωση Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ), καθώς και Διοικητικού Προσωπικού. Προφανώς, πρέπει να διατίθενται νέες θέσεις επιπλέον των αποχωρήσεων.

Άρθρο 122 Ίδρυση ή συμμετοχή των ΑΕΙ σε εταιρείες

Η σύμπραξη δημόσιων και ιδιωτικών πανεπιστημίων για ίδρυση εμπορικών εταιρειών θα δίνει τη δυνατότητα δήθεν «μη κερδοσκοπικής» απορρόφησης κερδών των ιδιωτικών πανεπιστημίων, αλλά και χρήσης δημόσιων υποδομών για τις ανάγκες των ιδιωτικών.

Συμπερασματικά, το Γ' μέρος του νομοσχεδίου, που αφορά το Δημόσιο Πανεπιστήμιο, δεν έρχεται να αντιμετωπίσει προβλήματα, αλλά συντελεί στην «ιδιωτικοποίηση» και του Δημοσίου Πανεπιστημίου, επιπλέον του ευτελισμού της αξίας των πτυχίων 4ετών και 5ετών σπουδών των Δημοσίων Πανεπιστημίων λόγω ακαδημαϊκής και επαγγελματικής ισοτίμησης με τους τίτλους 3ετών σπουδών ιδιωτικών πανεπιστημίων και κολεγίων.

ΣΤΟ ΜΕΡΟΣ Δ' με τίτλο «ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»

Επισημαίνουμε ότι:

- Σύμφωνα με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το «Δικαίωμα εκπαίδευσης» (άρθρο 14, παράγραφος 3) προβλέπεται ρητά ότι «Η ελευθερία ίδρυσης εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με σεβασμό των δημοκρατικών αρχών ..., γίνονται σεβαστά σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή τους», δηλαδή, στην ελληνική περίπτωση, σύμφωνα με τις ειδικές ρυθμίσεις του Άρθρου 16 του Συντάγματος.
- Το Σύνταγμα της Ελλάδας ρητά και σαφώς (Άρθρο 16, παρ. 5 & 8) προβλέπει ότι «Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση.»

Ως ενεργά μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας θεωρούμε ότι:

1. Η ανώτατη εκπαίδευση πρέπει να παραμείνει δημόσια και δωρεάν, καθώς και να υποστηριχτεί σε όλα τα επίπεδα με αύξηση της χρηματοδότησης, προσλήψεις προσωπικού και στήριξη της φοιτητικής μέριμνας.
2. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν είναι εμπορική δραστηριότητα και δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως τέτοια, ούτε να παραδίδεται σε επιχειρηματίες που μοναδικό σκοπό έχουν το κέρδος.

3. Η ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων θα υποβαθμίσει επιπλέον τα Δημόσια Ιδρύματα, λόγω μείωσης κρατικών δαπανών, μείωσης του διαθέσιμου μεριδίου της έρευνας, μισθολογικής υστέρησης και θα οδηγηθούν σε αναγκαστική συρρίκνωση με κατάργηση ιδίως περιφερειακών τμημάτων.
4. Θα υποβαθμιστεί η αξία των πανεπιστημιακών πτυχίων και των εργασιακών δικαιωμάτων λόγω πληθώρας πτυχιούχων και κατακερματισμού πτυχίων, τη στιγμή που ήδη υπάρχει υψηλή ανεργία, ευρεία ετεροαπασχόληση και πολλά πτυχία από τα Δημόσια Τριτοβάθμια Ιδρύματα παραμένουν χωρίς αναγνωρισμένα επαγγελματικά δικαιώματα.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές,

Η Πανελλαδική Ομοσπονδία ΕΤΕΠ των Πανεπιστημίων:

- *Επισημαίνουμε ότι έγκαιρα έχουμε υποβάλει εγγράφως αναλυτικές προτάσεις στο Υπουργείο Παιδείας, που είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε και διεξοδικά με τον Γ. Γραμματέα κ. Ζώρα, σχετικά με την εύρυθμη λειτουργία των Ιδρυμάτων, τη μείωση της γραφειοκρατίας και την επίλυση καθημερινών ζητημάτων των μελών ΕΤΕΠ. Δυστυχώς, μέχρι τώρα δεν υπήρξε νομοθετική ανταπόκριση.*
- *Απορρίπτουμε τα μέρη Γ και Δ του νομοσχεδίου και καλούμε την Κυβέρνηση να τα αποσύρει, να σεβαστεί το Σύνταγμα του κράτους και να προχωρήσει σε ουσιαστικό διάλογο με τις εμπλεκόμενες ομοσπονδίες και τους φορείς για ένα πανεπιστήμιο δημόσιο, σύγχρονο και δωρεάν, που θα ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας.*

Σας ευχαριστώ!